

## DE LES LLIÇONS

Avui, afortunadament, a les Escoles, s'impar-teix una assignatura que anomenem MÚSICA MODERNA o altre títol que n'és sinònim.

I, val a dir, que els Professors, s'han preocupat de l'assignatura. Lògicament, salvant les possibles excepcions, no han aprofundit, i llavors expliquen als alumnes els textos, di-guem-ne, més o menys, oficials.

Ve a col·locació el tema, perquè fa uns dies, vaig sostenir una agradable conversa amb un senyor la feina del qual és la de manteniment de les instal·lacions d'una Sala d'Actes d'una Institució Cultural de la nostra ciutat.

Em deia aquest senyor, que quan les Escoles van a impartir les classes de MÚSICA MODERNA -tot aprofitant els avantatges de dispo-sar d'un escenari, la possibilitat de projec-tar pel·lícules, i un magnífic equip de repro-ducció acústica- ell ha copsat que, per les ex-plicacions dels Professors, el nom de JAZZ -si bé sembla que no ho afirmen categòrica-ment- prové de que hi havia un senyor que bé, es deia JESSIE -nom comú- o bé tenia un cognom que s'hi assemblava. D'aquí, per dedu-ció, deformació o el que fos, va sortir el nom de JAZZ.

Talment, tenia la impressió que m'estaven ex-plicant el conte d'Ali Babà i els quaranta lla-dres... però sense música de fons.

L'etimologia de la paraula JAZZ -tinc entès- no està determinada de cap forma concreta. Hi ha diferents versions, i fins hi tot, potser, hi càpiga l'exposada. Però, -doneu-me el dret al dubte- no m'inclino per aquesta.

Sembla, pel seu entorn, contorn, fets i cir-cumstàncies, que el mot JAZZ, com a nom, tenia inicialment, una certa significació se-xual... doncs es va expandir a conseqüència de la seva popularització al barri d'Storville de Nova Orleans (Louisiana), que no era res més que el de vida alegre de la ciutat.

I, anant una mica més enradada, podem dir que la música amb què s'amenitzaven les vet-lades als locals coneguts com de la **llum vermella** li donaren el mot de JASS...

Transcripció per païar-me més fortament amb quant exposat, un breu passatge del llibre

d'en JOSEP BAUZA, **JAZZ: GRABACIONS MESTRES**, referit a la gravació que va fer Bix Beiderbecke titulada JAZZ ME BLUES i que diu:

"En llegir el títol d'aquesta composició, podrà observar-se que la paraula JAZZ no està em-prada com a substantiu sinó com a verb, Té, a la vegada, significació obscena -igual que la va tenir, dins l'argot negre del sur, el substan-tiu, en el seu origen- i equival a **excitar, espe-ronar**. BLUES DEL JAZZEAM, o BLUES DEL ESTIMULAM seran, doncs, segons es prefe-reixi, les dues traduccions que concluen aquest títol.

En la seva forma substantiva o en la seva for-ma verbal, no hi ha dubte que la connotació sexual de la paraula JASS o JAZZ amb què s'havia batejat a Xicago la nova música arri-bada de Nova Orleans, va contribuir en gran mesura, en els primers temps de la seva difusió, a provocar l'actitud social de rebuig -tant en el si de la burgesia blanca com en el de la classe negra mitjanament acomodada- que ja coneixem".

És bo, i d'agraïr -doncs és una realitat cultu-ral- que es tingui en compte al JAZZ, a l'hora d'impartir coneixements als homes i dones del demà.

Però compte!. No caiguem en el tòpic de vo-ler definir o inventar el que ja rutlla i té nom propi.

JAZZ és el nom que el poble, la popularitat, li va donar a la música pròpia dels Negres dels Estats Units. Un Art, que ha esdevingut uni-versal.

Si perquè l'ètica, -pla nostra ètica- i els preju-dicis, ens condicionen a matitzar amb suce-danis el que es propi i natural, no anem pas massa bé...

Tinc la impressió de que amb tot això, hi ha hagut una relliscada -de l'autor del text que imparteixen els Mestres- com la que va tenir aquell Senyor Rector que amb la més gran de les bones disposicions, i portat per l'entusias-me de voler fer entendre el que anava a dir, després de llegir l'Evàngeli, desde la trona, anuncià: **Fins aquí, l'Evàngeli. Ara, direm quatre veritats!...**

Pere CRUSELLAS I SOLSONA